

היום נלמד בעזרת ה':

ברכות דף ח

חשיבות תפילה בציבור:

מתי היא עת רצון? בשעה שהציבור מתפללים, ואז גם תפילת היחיד מתקבלת. הקב"ה לא מואס בתפילת רבים.

אמר הקב"ה: כל העוסק בתורה וגמילות-חסדים ומתפלל עם הציבור מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני מבין אומות העולם.

חשיבות התפילה בבית-הכנסת:

כל מי שיש לו בית הכנסת בעיר שלו והוא לא נכנס לשם להתפלל נקרא שכן-רע של הקב"ה, ונענש בגלות לו ולבניו.

התפילה בבית הכנסת גורמת לאריכות ימים, וכן אמר רבי יהושע בן לוי לבניו שישבימו לבוא לבית הכנסת לפני כולם, ושיאחרו לצאת לאחר כולם כדי שיאריכו ימים.

אין לשבת בבית הכנסת סמוך לפתח, משום שנראה כאילו הוא רוצה לצאת במהרה. ואם שם הוא מקומו הקבוע, מותר.

דברים שראוי להתפלל עליהם שיהיו מצויים לו כשיצטרך:

נאמר בתהילים "על זאת יתפלל אליך כל חסיד **לעת מצא**", הגמרא מביאה דעות שונות מה היא "עת מצא": לדעת רבי חנינא - שישא אשה. רבי נתן אומר - זו תורה. רבי נחמן בר יצחק אומר - שיתפלל שימות במיתה נוחה. כפי ששנינו בברייתא שיש 903 סוגים של מיתה בעולם, הקשה מכולם היא 'אסכרא' והנוחה מכולם היא מיתת-נשיקה. רבי יוחנן אומר שיתפלל שיזכה להיקבר בקבר-ישראל. אמר רבה בר רב שילא זה מה שרגילים אנשים לומר שאדם צריך לבקש רחמים עד "זיבולא בתרייתא" = עד השלכת העפר האחרונה על הקבר. מר זוטרא אומר שיתפלל שיגור במקום שיש בית-הכסא סמוך לביתו.

חשיבות קביעת מקום ללימוד הלכות:

ה' אוהב את המקומות בהם עוסקים הציבור בתורה ובהלכה בקביעות יותר מבתי

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

כנסיות ובתי מדרשות שלא עוסקים בהם בקביעות. ומיום שחרב בית-המקדש אין לו להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה בלבד. ולכן אביי התפלל במקום שהיה לומד, וכן נהגו רבי אמי ורבי אסי.

הגמרא מביאה מימרות נוספות בעניין יראת-שמים, והמעלה לגור במקום רבו.

מי שיוצא מבית הכנסת כשהספר תורה פתוח (לקריאת התורה) עליו נאמר "ועוזבי ה' יכלו".

צריך לקרוא את הפרשה של כל שבת שנים מקרא ואחד תרגום, שכל המשלים פרשיותיו עם הציבור מאריכים לו ימיו ושנותיו. הגמרא מבארת מתי הוא הזמן הראוי לכך.

הגמרא מביאה דינים שונים שאמר רבי יהושע בן לוי לבניו, וכן דינים שונים שאמר רבא לבניו.

הגמרא מביאה 3 הנהגות טובות שמצא רבי עקיבא באנשי מדי, 31 הנהגות טובות שמצא רבן גמליאל באנשי פרס. ולמרות זאת הם מוכנים ומזומנים לגיהנום.

למדנו במשנה שרבן גמליאל סובר שאפשר לקרוא קריאת שמע של ערבית עד עלות השחר: רב יהודה בשמו של שמואל אומר שכך ההלכה. (הערה: אנו לא פוסקים הלכות מהגמרא, יש לעיין בשולחן ערוך. ניתן למצוא הפניה בעין משפט על הדף).

רשב"י אומר שיתכן שאדם קרא קריאת שמע פעמיים בלילה - פעם אחת לפני עלות השחר ופעם נוספת לאחר שעלה עמוד השחר - ויצא ידי חובתו על קריאת שמע גם של היום וגם של הלילה. ויתכן שיקרא קריאת שמע פעמיים ביום - פעם אחת לפני הנץ החמה, ופעם נוספת לאחר הנץ - ויצא ידי חובתו על קריאת שמע של היום והלילה. הגמרא מבארת מה רשב"י מחדש לנו.

מושגים בדף

אסכרא: חנק. **לעת מצא זה בית הכסא:** בזמנם בית הכסא היה חפירה בשדה, ובבבל היה קשה לחפור והיו צריכים ללכת למרחקים לעשות צרכיהם. **תליסר:** 13. **בי כנישתא:** בתי כנסת. **בין גברא לגברא:** בין העליות לתורה - כשהבעל קורא מפסיק לקרוא בתורה.

